

ชื่อสารนิพนธ์ : วิเคราะห์การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางพระพุทธศาสนา
ผู้วิจัย : พระสรายุธย์ ปญญาวุฑโฒ (วิจิตรปัญญา)
ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
 : รศ. ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์ พ.ม., ป.ธ. ๗,
 พธ.บ.(ปรัชญา), M.A.(Bud.), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
วันที่สำเร็จการศึกษา : ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมของศาสตร์สมัยใหม่และในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เพื่อศึกษาวิเคราะห์การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางพระพุทธศาสนา การวิจัยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาจากพระไตรปิฎก เอกสารทางวิชาการ ตำราทางพระพุทธศาสนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอผลการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อมวลมนุษยชาติโดยไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางพระพุทธศาสนา พบว่า จะต้องสร้างหลักระเบียบ กติกาที่สอดคล้องกับหลักพระธรรมวินัย โดยการสร้างความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุข ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และการสร้างจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เพื่อให้รู้ถึงคุณค่าของแหล่งที่อยู่อาศัย มีความกตัญญูโดยการปรับทัศนคติว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม และมนุษย์ก็สามารถพึ่งพาสิ่งแวดล้อมที่มีพัฒนาตนเองไปสู่ความหลุดพ้น

Thematic Paper Title : An Analysis of the Management on the Environment
in Buddhist Perspective
Researcher : Phra Sarawut Panyavuddho (Wichitpanya)
Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Studies)
Thematic Supervisor : Assist.Prof. Dr.Sowit Bamrungphak, Pali
VII,B.A. (Phi.), M.A. (Bud.), Ph.D. (Buddhist Studies)
Date of Graduation : 25 March 2015

Abstract

The objectives of this thematic paper were to study the concept of the modern theory of the management on the environment and what was reported in the Buddhist literature, and to do the analysis study of the management on the environment in Buddhist perspective. This research was conducted based on Qualitative Research Methodology, acquiring the data from the Pali Canon, academic paper, Buddhist texts, related document and concluding with analysis approaches.

The result of the study found that the modern theory of the management on environment was the good systematic and effective management. It had plan and proper process in term of the assessment for the total benefit of all. However, for the analysis study of the management on the environment in Buddhist perspective, the study found that there should be the curtain regulation or discipline in the *Dhamma-Vinaya* which was form the understanding and knowledge in mutual living in the good ecosystem, not making harm to the others. There also should be the fostering the conscious of caring the environment and participation on preserving the natural resources. More importantly, a man should understand that he or she was one part of the environment, so that he could cultivate himself to the liberation.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชา สัมมนาพุทธศาสนากับ
วิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และนำเสนอในระดับปริญญาเอก สาขา
พระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ โดยได้รับความกรุณาจากผู้มีพระคุณที่ให้ความ
ช่วยเหลือหลายท่านผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

รศ.ดร. โสวิทย์ บำรุงภักดิ์ ซึ่งท่านทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำให้
กำลังใจและคอยติดตามความคืบหน้าของผู้วิจัยอยู่เสมอ รวมทั้งยังช่วยสนับสนุนข้อมูลและช่วยแก้ไข
ข้อบกพร่องจนงานสำเร็จสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณพระคุณพระมหาสำราญ กมนสุโท, ดร. ที่ท่านได้
เมตตาตรวจสอบแก้ไขบทความภาษาอังกฤษในงานวิจัยเล่มนี้

หากคุณความดีของสารนิพนธ์เล่มนี้มีคุณค่าต่อสังคม มีประโยชน์ต่อการศึกษาน้อม
ถวายความดีนี้แก่ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณของข้าพเจ้าทุกท่าน

พระสราวุฒย์ ปญฺญาวุฑฺโฒ (วิจิตรปัญญา)

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘